

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1932 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för änkefru Elsa Silfverstolpe från skyldigheten att betala viss husröteersättning.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 26 februari 1932 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 156, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva att änkefru Elsa Silfverstolpe må befrias från henne åliggande skyldighet att gälda kronoegendomen 1 mantal Åsby nr 1 i Rytterne socken av Västmanlands län vid avträdessyn den 13 augusti 1931 påsynat husrötebelopp, 870 kronor 42 öre.

I proposition (nr 11, punkt 14) till 1931 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till försäljning av huvudgården till kronoegendomen 1 mantal Åsby nr 1 i Rytterne socken av Västmanlands län om 50,188 hektar med ett saluvärde av 34,640 kronor och med hembuds rätt enligt 9 § första stycket i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. för änkefru Elsa Silfverstolpe samt under villkor, bland annat, att lotten överlättes i befintligt skick. Riksdagen biföll propositionen (skr. nr 57/1931).

Sedan länsstyrelsen i Västmanlands län enligt köpekontrakt den 28 maj 1931 till änkefru Silfverstolpe, som arrenderade egendomen, försålt förenämnda del av denna, hölls den 13 augusti 1931 på domänstyrelsens föranstaltande laga avträdessyn å egendomen. Arrendatorn var nämligen enligt kontrakt med domänstyrelsen skyldig att väl hävda egendomen och städse hålla kronan tillhöriga byggnader och anläggningar i fullgott skick. Bristerna uppskattades till ett belopp av 870 kronor 42 öre.

I anledning härav har änkefru Elsa Silfverstolpe gjort framställning om att bliva befriad från utgivande av ersättning för de påsynade bristerna. Såsom grund för sin hemställan har *änkefru Silfverstolpe* anfört bland annat följande.

Hon hade vid köpekontraktets upprättande godtagit det saluvärde, som i vederbörlig ordning blivit av kronan åsatt egendomen. Vid det förhållandet att i köpekontraktet insatts det villkoret, att egendomen skulle mottagas i befintligt skick, hade hon ansett sig icke skyldig att ytterligare

utöver köpeskillingen vidkännas någon kostnad utan hade uppfattat köpevillkoren så, att varje anspråk å någondera sidan på grund av det förutvarande arrendekontraktet skulle anses vara utjämnat. Vid den syn, som sedermera hölls och om vars förrättande hon icke före köpets tillkomst erhållit någon underrättelse, hade hon genom sitt vid synen anlidade ombud bestritt befogenheten av syneförrättningen och i varje fall skyldighet för henne att utgiva ersättning för någon vid synen fastställd husröta eller ersättning för hägnader och hävd, i den mån brister därutinnan kunde förefinnas. Ehuru det icke syntes framgå av det vid synen hållna protokollet, hävdade änkefru Silfverstolpe alltså då och vidhölle fortfarande, att hon i fullt god tro antagit, att varje anspråk på grund av tidigare arrendeförhållanden vore förfallet, och att hon, därest motsatsen varit klar för henne, icke skulle gått med på att förvärva fastigheten till det åsatta saluvärdet, i all synnerhet som arrendetiden ännu icke varit på långt när tilländalupen, och hon sålunda haft tillfälle att med hjälp av egendomens avkastning bota eventuellt befintliga bristfälligheter före arrendetidens utgång.

Vederbörande *domänintendent*, som varit sökandens rådgivare vid underhandlingarna, har förklarat, att han vid uppskattningsförrättningen ej tänkt sig laga syns verkställande påfordrad eller nödvändig. Enligt domänintendentens övertygelse hade änkefru Silfverstolpe varit fullt förvissad om att de med egendomens inköp förenade utgifterna skulle in-skränka sig till gäldande av endast köpeskillingen.

Länsstyrelsen i Västmanlands län, *domänstyrelsen* och *statskontoret* hava tillstyrkt, att sökanden befriades från att utgiva den fastställda husröteersättningen.

Utskottet.

Jämväl utskottet anser det skäligt, att änkefru Silfverstolpe befrias från att utgiva den fastställda husröteersättningen. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 19 april 1932.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 40.